

INTERPARLIAMENTARY ASSEMBLY
ON ORTHODOXY (I.A.O.)

DECLARATION OF CHAIRMEN OF THE PARLIAMENTARY COMMITTEES ON EDUCATION OF PARLIAMENT – MEMBERS OF THE I.A.O.

Crete, Greece, 9 – 12 May 2002

[English](#) [Русский](#) [Ελληνικά](#) [Español](#) [Français](#) [Deutsch](#)

D E C L A R A T I O N
OF CHAIRMEN OF THE PARLIAMENTARY COMMITTEES
ON EDUCATION OF PARLIAMENT - MEMBERS
OF THE I.A.O.
Crete, Greece, 9-12 May 2002

C O N T E N T S

English	UK	3
Русский	RU	7
Ελληνικά	EL	11
Español	ES	15
Français	FR	19
Deutsch	DE	23

**DECLARATION
OF CHAIRMEN OF THE PARLIAMENTARY COMMITTEES ON
EDUCATION OF PARLIAMENTS WHICH
ARE MEMBERS OF THE INTERPARLIAMENTARY ASSEMBLY ON
ORTHODOXY
(Crete, Greece, 9 – 12 May 2002)**

The Chairmen of the Parliamentary Committees on Education of the Parliaments, who are members of the Interparliamentary Assembly on Orthodoxy (I.A.O)ⁱ, on the initiative of the I.A.O, met at the Orthodox Academy of Crete (OAC), a public welfare institution affiliated with the Holy Diocese of Kissamos and Selinos and is under the spiritual protection of the Ecumenical Patriarchate, after an invitation of the I.A.O International Secretariat.

After having taken into consideration the findings of the experts' of the Ministers of Education of the countries whose Parliaments are members of the I.A.O, and the recommendations of the (expert) speakers on the subject "*The general orientation of education, the challenges brought about by globalization and the role of religious education*", from the meeting which was held in Crete (OAC, 5.11 – 8.11.1999), informed each other on the policy being implemented in their countries in relation to this current issue and exchanged views.

DECLARE

- The general orientation of Education expresses each country's individual characteristics and aims at meeting the special needs and priorities of the society it serves.
- The objective of Education is to offer the young individual the necessary tools and skills, which will enable him on the one hand to grow together with the relative social group while being fed on the roots of the common traditions, the common heritage of Europe and the world and taking advantage of the existing positive opportunities for individual and collective advancement. On the other hand, education will enable the young individual to participate freely and creatively in the collective progress made by the human race, to accept and implement principles of universal validity.

- For the member-states of the I.A.O and their inhabitants, governed by the European civilization and the age-long European tradition, the most dynamic and efficient response and alternative to current and future requirements, the universality of Christianity and the sacredness of man as a value, as experienced in the Orthodox tradition constitute stable foundations upon which the future course of modern Europe must be constructed. Both the unity of the human race and also the individuality of each people are preserved in this Universality. The fundamental features of the human persona include its uniqueness, the inviolate freedom, critical and uncommitted choice, respect for otherness and consequently acceptance of the other, not only in the sense of tolerance, but also of going along with a spirit of peaceful co-existence, mutual understanding and solidarity. The projection preservation and familiarization of these values by our countries by means of education form the necessary element upon which the European integration has to be founded.
- This spirit becomes even more imperative for the countries, the educational system of which had excluded religious education for many years, while encouraging principles of agnosticism and atheism. The assiduity of Education and the development of authentic Christian elements in its field, preserved in the faith and life of Orthodoxy, can contribute decisively to the shaping of citizens who are characterized by free and democratic thought, by respect towards other individuals without discrimination and exclusion and by conscious participation in the advancement of universal brotherhood, solidarity and peace.
- Such an orientation towards education is diametrically opposed towards the always increasing and intensifying pressures of what is referred to as ‘globalisation’, which employs economic and other mechanisms to coerce individuals and peoples into responding to “market” needs, in order to impose a certain lifestyle and human coexistence based on the rules this actuality imposes by means of a merely in appearance democratic and free “new order”.
- At the same time it is all too clear that the contemporary State facilitates students of other faiths and religions in order for them to freely enjoy their human rights and to acquire an education which is in accordance with their religious traditions and compatible with the principles and values mentioned above.
- Furthermore, it is all too clear that a right but also obligation of the modern State of law is the protection of citizens, of young people in particular, from individuals or groups who use deceitful or violent means in order to exercise religious, ideological or any other form of conversion and infliction of ideas which are in conflict with the above mentioned principles and values and which erode the fibre of the social fabric by creating family clashes and social disorders.
- In relation to the above, the European Union’s Declaration on Churches and Non-Confessional organizations, included in the Final act of the Amsterdam Treatyⁱⁱ, establishes a status, which is commonly accepted by all.
- This meeting considers that the I.A.O General Assembly resolution in Moscow (20-25.6.1999) contributes towards this end. In particular, it is useful that the General Principles number 3a and 3bⁱⁱⁱ concerning religious education be implemented for students belonging to all acknowledged in every state Religious communities.

- In order for the above to be achieved, the further promotion of cooperation among the Ministers of Education of the participant countries is considered as one which is useful and which will be materialised in the frame of and according to the model of the Meeting held, as well in consideration of each country's international responsibilities and commitments. The Interparliamentary Assembly on Orthodoxy (I.A.O) is called to take initiative together with those countries wishing cooperation and exchange of knowledge and experiences in this field.
- Based on the above, we realize the necessity for the establishment - under the responsibility of the I.A.O - of the

INTERORTHODOX EDUCATIONAL CENTER

for the mutual systematic involvement on matters such as:

1. Expert Meetings - Seminars
  - a) from I.A.O member States.
  - b) on a European or/and wider level.
2. Seminars
  - * aimed at teachers - professors of religious education
  - a. strictly Orthodox
  - b. of various Christian beliefs
  - c. of various religions, represented in the I.A.O countries,

* gradually aimed at teachers - professors of other subjects.
3. Seminars aimed at authors of Religious Education books (student book and teacher book)
4. Translation of recognised books on Religious Education and of other related studies
5. Meetings and seminars for experts on heresy matters
6. Ways of cooperation between Church and State in the above issues.
7. Research and exchange on the above fields of activities

Therefore, it is recommended to develop the willingness of the Orthodox Academy of Crete to accommodate the Educational Centre. The Academy is already developing educational activities on a European and Mediterranean level in particular, in cooperation with the Euromediterranean Youth Centre (OAC Branch) which has been organising for many years inter-Christian Assemblies and is open to inter-religious dialogue on issues concerning the confrontation of nationalism, racism, exclusion etc. and which promotes mutual understanding and cooperation.

* The present declaration will be called to be signed in 2006 by the Ministers of Education of the countries whose parliaments participate in the I.A.O. activities

---

ⁱ The Parliaments of the following twenty countries which have an orthodox tradition or a significant number of citizens, Christian orthodox in belief participate in the Interparliamentary Assembly on Orthodoxy (I.A.O.): Albania, Armenia, Belarus, Bulgaria, Cyprus, the Czech Republic, Estonia, Finland, Georgia, Greece, Kazakhstan, Latvia, Lithuania, Moldova, Poland, Romania, the Federation of Russia, Serbia and Montenegro, Slovakia and Ukraine, as well as, groups of Members of Parliaments from: Australia, the Palestinian Authority, Uganda and the U.S.A.

ⁱⁱ The Statement: Status of churches and non confessional organizations. Declaration to the final Act: The Union will respect and does not prejudice the status under national law of churches and religious associations or communities in the member states. The Union will equally respect the status of philosophical and non confessional organizations.

ⁱⁱⁱ General principles resolution for the protection of religious freedom and the traditional religions of the EIAO Annual General Assembly which met in Moscow (June, 1999).

3. In order to protect the freedom of maintaining the existing religious belief, the State should:

a) strengthen structural legal measures towards local religions, such as: religious education in schools, religious access to public institutions (like military chaplaincy, hospitals, prisons) and presence in the media, including public broadcasting.

b) administratively implement existing legal structures (such as education and information of the public);

ДЕКЛАРАЦИЯ
ПРЕДСЕДАТЕЛЕЙ ПАРЛАМЕНТСКИХ КОМИТЕТОВ ПО
ОБРАЗОВАНИЮ
ПАРЛАМЕНТОВ СТРАН – ЧЛЕНОВ
МЕЖПАРЛАМЕНТСКОЙ АССАМБЛЕИ
ПРАВОСЛАВИЯ
(Крита, Греции, 9-12 мая 2002 г.)

Председатели Парламентских Комитетов по Образованию Парламентов, принимающих участие в Межпарламентской Ассамблее Православия (*М.А.П.*), которые встретились на Крите, по инициативе *М.А.П.* в сотрудничестве с Православной Академией Крита (ПАК), общественной организацией, которая подчиняется Святой Митрополии Кисама и Селина и находится под духовной опекой Вселенского Патриархата, по приглашению Международного Секретариата *М.А.П.* Приняв во внимание выводы экспертов Министерств Образования стран - членов *М.А.П.* и выступления специалистов по теме «Общая ориентация образования, вызовы глобализации и роль религиозного воспитания» на встрече, состоявшейся на Крите, проинформировали друг друга о проводимой в своих странах политике в этой важной области и после обмена мнениями

ЗАЯВИЛИ

- Общая ориентация образования отражает особенности каждой страны и стремится соответствовать специфическим требованиям и приоритетам того общества, которому она служит.
- Цель образования - вооружить молодого человека знаниями и навыками, которые дадут ему возможность с одной стороны продолжать свой рост вместе с обществом, подпитываясь у корней традиций и наследия Европы и всего мира, используя все предоставляемые ему возможности для личного и коллективного продвижения вперед, а с другой стороны, внести свой вклад в совокупное развитие всего человеческого рода, принимая и применяя общечеловеческие принципы и ценности.

- Для стран - членов М.А.П. и их граждан, самосознание которых определяется европейской культурой и европейскими традициями, являющимися самим динамичным духовным ответом и альтернативным предложением на потребности сегодняшнего и завтрашнего дня, **Эйкуменичность** Христианства и **священность человеческой личности** в том виде, в котором содержатся в православной традиции, это тот фундамент на котором можно возвести будущее современной Европы. В этой Эйкуменичности сохраняется единство человеческого рода и особенность каждого народа. Основными характерными чертами человеческой личности являются его уникальность, неприкосновенность его свободы, свобода критики и свобода выбора, уважение к другим людям и, следовательно, понимание другого не просто в рамках толерантности, а по принципу взаимной любви, общность взглядов и солидарность. Сохранение в наших странах этих ценностей с помощью Образования, их принятие и выдвижение являются обязанностью наших стран, ибо они - основной элемент, на котором должна базироваться Европейская интеграция.
- Это еще более обязательно для тех стран, образовательная система которых в течение многих лет запрещала религиозное обучение и поощряла принципы агностицизма и атеизма. Использование в системе образования подлинных Христианских ценностей, содержащихся в вере и жизни Православия, могут внести решительный вклад в формирование у граждан свободного демократического мышления, уважения к своим согражданам без дискриминаций и исключений, сознательного участия в продвижении идей общечеловеческого братства, солидарности и мира.
- Такая ориентация Образования диаметрально противоположна целям усиливающегося давления глобализации, которая использует экономические и другие рычаги принуждения отдельных людей и целых народов принять требования «рыночной» экономики, чтобы навязать им определенные представления об образе жизни и существовании людей по правилам так называемого демократического и свободного «нового мирового порядка».
- Самой собой разумеется, что современное демократическое государство способствует инакомыслящим и иноверующим ученикам свободно пользоваться всеми человеческими правами и получать образование согласно существующим религиозным традициям и присущим этим традициям принципам и ценностям.

- Само собой разумеется также, что право и обязанность демократического государства - защита граждан, особенно молодых, от людей или группировок, использующих ложные или насилистенные меры для проведения религиозного, идеологического или любого другого вида прозелитизма и навязывания взглядов несовместимых с вышеназванными принципами и ценностями и подрывающих единство общества и вызывающих семейные конфликты и общественные потрясения.
- В связи с вышеуказанным, заявление Европейского Союза (ЕС) относительно церквей и неконфессиональных Организаций, которое включено в Заключительный Акт Амстердамского Соглашения², определяет общепризнанные условия.
- Настоящая конференция считает, что Резолюция Генеральной Ассамблеи МАП, состоявшейся в Москве с 20 по 25 июня 1999 г. способствует этому. В частности, необходимо применить Общие Принципы За и Зб³ по отношению к ученикам, принадлежащим признанным в каждом государстве религиозным общинам.
- Для реализации вышеуказанного необходимо дальнейшее развитие сотрудничества между Парламентскими Комитетами по Образованию Парламентов в рамках и по примеру Конференции, принимая во внимание уже существующие международные обязательства своих стран. А Межпарламентская Ассамблея Православия (М.А.П.) должна проявлять подобные инициативы вместе с теми странами, которые выразили бы желание о сотрудничестве и обмене знаниями и опытом в этой области.
- На основе вышесказанного отмечается необходимость создания под ответственностью М.А.П.

МЕЖПРАВОСЛАВНОГО ЦЕНТРА ОБРАЗОВАНИЯ

для систематической совместной работы по следующим вопросам:

1. Организация конференций и семинаров экспертов:
  - а) стран - членов МАП
  - б) на общеевропейском или более широком уровне.
2. Проведение семинаров
  - * для учителей или преподавателей религиозного воспитания только для православных различных христианских вероисповеданий различных религий, существующих в странах - членах М. А.П
  - * для учителей или преподавателей различных предметов

3. Проведение семинаров для составителей учебников (для учеников и преподавателей) религиозного обучения.
4. Перевод опробованных учебников религиозного обучения и значительных научных исследований.
5. Проведение встреч и семинаров для специалистов по сектам.
6. Рассмотрение способов сотрудничества между Церковью и Государством по данным вопросам.
7. Проведение исследований и обмен мнениями по вышеуказанным действиям.

С этой целью рекомендуется воспользоваться готовностью Православной Академии Крита принять у себя Центр Образования. Академия в настоящее время занимается вопросами образования, в основном в европейском и средиземноморском пространстве, в сотрудничестве с Европейским Средиземноморским Центром Молодежи (Филиал ПАК), которое проводит уже в течение многих лет межхристианские конференции и открыто для межрелигиозного диалога по вопросам борьбы с национализмом, расизмом, изоляцией от общества и т.д., а также способствует развитию взаимопонимания и сотрудничества между народами.

*Министры образования стран, парламенты которых участвуют в работе М.А.П. будут призваны подписать настоящую декларацию в 2006 году.

¹ В М.А.П. принимают участие парламентские делегации 20 парламентов-членов организации, а именно: Албании, Армении, Республики Беларусь, Болгарии, Кипра, Финляндии, Грузии, Греции, Казахстана, Латвии, Литвы, Молдавии, Польши, Российской Федерации, Румынии, Сербии и Черногории, Словакии, Украины, Чешской Республики, Эстонии, а также депутатские группы из: Австралии, США, Уганды и Палестинской автономии

² Заявление: Статус церквей и неконфессиональных организаций.. Декларация и заключительный Акт. Союз будет уважать и не будет нарушать статус церквей, религиозных ассоциаций или общин, зафиксированный в национальном законодательстве. Союз будет также уважать статус философских и неконфессиональных организаций.

³ Резолюция об общих принципах защиты свободы вероисповедания и традиционных религий Генеральной Ассамблей МАП, которая состоялась в Москве в июне 1999 года. Параграф 3 и подпараграфы а и б.

3. Для защиты свободы и сохранения существующих религий государство должно:

- а) укрепить законодательные меры в пользу местных традиционных религий, в том числе в области религиозного обучения в школах, доступа религии в государственные институты (армия, больницы, тюрьмы) и в средства массовой информации, включая радио и телевидение.
- б) применять уже существующие администрации и юридические структуры (также как система образования и информационная сеть).

Δ Ι Α Κ Η Ρ Υ Ξ Η
ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΤΩΝ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΩΝ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ
ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ
(Κρήτη, 9 – 12 Μαΐου 2002)

Οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Παιδείας των Κοινοβουλίων, τα οποία είναι μέλη της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης Ορθοδοξίας (Δ.Σ.Ο)¹, σε συνεργασία με την Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης (ΟΑΚ), κοινωφελές Ίδρυμα, που έχει την κανονική του αναφορά στην Ιερά Μητρόπολη Κισάμου και Σελίνου και τελεί υπό την πνευματική προστασία του Οικουμενικού Πατριαρχείου, μετά από πρόσκληση της Διεθνούς Γραμματείας της Δ.Σ.Ο και έχοντας λάβει υπόψη τα πορίσματα συνάξεως εμπειρογνωμόνων των Υπουργείων Παιδείας των χωρών των οποίων τα Κοινοβούλια είναι μέλη της Δ.Σ.Ο, και τις εισηγήσεις ειδικών αγορητών επί του θέματος "Ο γενικός προσανατολισμός της Παιδείας, οι προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης και ο ρόλος της θρησκευτικής αγωγής", στη συνάντηση που έγινε στην Κρήτη (ΟΑΚ, 5 - 8.11.1999), ενημέρωσαν αλλήλους για την ασκούμενη στις χώρες τους πολιτική σε σχέση με το καίριο τούτο ζήτημα, αντάλλαξαν απόψεις επ' αυτού και

ΔΙΑΚΗΡΥΞΟΥΝ

- Ο γενικός προσανατολισμός της Παιδείας εκφράζει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε χώρας και επιδιώκει να ανταποκριθεί στις ιδιάζουσες ανάγκες και προτεραιότητες της κοινωνίας, την οποίαν υπηρετεί.
- Η Παιδεία έχει ως στόχο να οπλίσει τον νέο άνθρωπο με εφόδια και δεξιότητες, που θα τον καθιστούν ικανόν, αφ' ενός μεν να συναυξάνεται με το οικείο κοινωνικό σύνολο, τροφοδοτούμενος από τα ριζώματα των κοινών παραδόσεων, από την κοινή κληρονομιά της Ευρώπης και της Οικουμένης, αξιοποιώντας τις θετικές ευκαιρίες για ατομική και συλλογική προαγωγή, αφ' ετέρου δε να μετέχει ελεύθερα και δημιουργικά στη συνολική πρόοδο του ανθρώπινου γένους, να αποδέχεται και να εφαρμόζει τις καθολικής ισχύος αρχές και αξίες.

- Για τις χώρες – μέλη της Δ.Σ.Ο και τους κατοίκους τους, που διέπονται από τον Ευρωπαϊκό πολιτισμό και την μακραίωνα Ευρωπαϊκή παράδοση, την πλέον δυναμική και πνευματική απάντηση και εναλλακτική πρόταση στις απαιτήσεις του σήμερα και του αύριο, η Οικουμενικότητα του Χριστιανισμού και η iερότητα της αξίας άνθρωπος, όπως βιώνονται στην ορθόδοξη παράδοση, αποτελούν σταθερά θεμέλια στα οποία πρέπει να οικοδομηθεί και η μελλοντική πορεία της σύγχρονης Ευρώπης. Στην Οικουμενικότητα αυτή διασώζεται τόσο η ενότητα του ανθρώπινου γένους όσο και η ιδιαιτερότητα του κάθε λαού. Θεμελιώδη χαρακτηριστικά του ανθρώπινου προσώπου είναι η μοναδικότητά του, το απαραβίαστο της ελευθερίας του, η κριτική και η αδέσμευτη επιλογή του, ο σεβασμός της ετερότητας και επομένως η αποδοχή του άλλου, όχι απλά με την έννοια της ανοχής, αλλά με την έννοια της συμπόρευσης με πνεύμα συναλληλίας, συναντίληψης και αλληλεγγύης. Η προβολή από τις χώρες μας και η δια της Παιδείας κυρίως διάσωση, οικείωση και προβολή των αξιών αυτών είναι υποχρέωση των χωρών μας, γιατί αποτελούν αναγκαίο στοιχείο στο οποίο πρέπει να θεμελιωθεί η Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.
- Το πνεύμα αυτό είναι ακόμη πιο απαραίτητο για τις χώρες εκείνες, που το εκπαιδευτικό τους σύστημα επί πολλά έτη απέκλειε τη θρησκευτική αγωγή και ενεθάρρυνε αρχές αγνωστικισμού και αθεϊσμού. Η προσήλωση της Παιδείας και η αξιοποίηση στο χώρο της των γνήσιων χριστιανικών στοιχείων που διαφυλάσσονται στην πίστη και στην ζωή της Ορθοδοξίας μπορούν να συμβάλουν αποφασιστικά στη διαμόρφωση πολιτών με ελεύθερο δημοκρατικό φρόνιμα, με σεβασμό προς κάθε συνάθρωπο χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς και με συνειδητή συμμετοχή στην προαγωγή της πανανθρώπινης συναδέλφωσης, αλληλεγγύης και ειρήνης.
- Ένας τέτοιος προσανατολισμός της Παιδείας είναι διαμετρικά αντίθετος προς τις ολοένα και πιο έντονες πιέσεις της λεγόμενης παγκοσμιοποίησης, η οποία χρησιμοποιεί οικονομικούς και άλλους μηχανισμούς καταναγκασμού απόμων και λαών ώστε να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της "αγοράς", προκειμένου να επιβάλει ορισμένη αντίληψη ζωής και συμβίωσης των ανθρώπων με βάση τους κανόνες της, δια μέσου μιας κατ' επίφαση μόνον δημοκρατικής και ελεύθερης "νέας τάξης πραγμάτων".
- Αυτονόητον είναι ότι το σύγχρονο δημοκρατικό Κράτος διευκολύνει ταυτόχρονα και τους ετερόδοξους ή ετερόθρησκους μαθητές, να απολαμβάνουν ακώλυτα τα ανθρώπινα δικαιώματά τους και να αποκτούν αγωγή, σύμφωνη με τις οικείες θρησκευτικές παραδόσεις και συμβατή με τις ως άνω αρχές και αξίες.
- Αυτονόητο θεωρείται επίσης, ότι δικαίωμα, αλλά και καθήκον του δημοκρατικού Κράτους δικαίου είναι η προστασία του πολίτη και μάλιστα των νέων ανθρώπων από άτομα ή ομάδες, που χρησιμοποιούν απατηλά ή βίαια μέσα προς άσκηση θρησκευτικού, ιδεολογικού ή κάθε άλλης μορφής προσηλυτισμού και επιβολή αντιλήψεων, που συγκρούονται προς τις παραπάνω αρχές και αξίες, διαβρώνουν τον κοινωνικό ιστό και προκαλούν οικογενειακές τριβές και κοινωνικές διαταραχές
- Σε σχέση με τα παραπάνω, η Δήλωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) για τις Εκκλησίες και τις μη ομολογιακές Οργανώσεις, που περιλαμβάνεται στην Τελική Πράξη της Συνθήκης του Amsterdam², καθιερώνει ένα καθεστώς, αποδεκτό από όλους.

- Η διάσκεψη θεωρεί ότι συντελεστικό προς την κατεύθυνση αυτή είναι το Ψήφισμα της Γεν. Συνέλευσης της Δ.Σ.Ο στη Μόσχα (20-25.6.1999). Ειδικότερα οι Γενικές Αρχές υπ' αριθμ. 3α και 3β³, που αφορούν στη θρησκευτική αγωγή, είναι χρήσιμο να εφαρμοσθούν για τους μαθητές που ανήκουν σε όλες τις αναγνωρισμένες σε κάθε Κράτος θρησκευτικές κοινότητες.
- Προκειμένου να επιτευχθούν τα παραπάνω, θεωρείται χρήσιμη η περαιτέρω προαγωγή της συνεργασίας των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Παιδείας των συμμετεχόντων Κοινοβουλίων στα πλαίσια και κατά το πρότυπο της Διάσκεψης που πραγματοποίηθηκε, σε συνάρτηση και με τις διεθνείς υποχρεώσεις και δεσμεύσεις των συμμετεχόντων χωρών. Η δε Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας (Δ.Σ.Ο.) καλείται να αναλάβει πρωτοβουλίες μαζί με εκείνες από τις χώρες των συμμετεχόντων, που θα επιθυμούσαν συνεργασία και ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών σ' αυτόν τον τομέα.
- Με βάση τα παραπάνω διαπιστώνεται η ανάγκη ίδρυσης με την υπευθυνότητα της Δ.Σ.Ο.

ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

για την από κοινού συστηματική ενασχόληση με ζητήματα όπως:

1. Συσκέψεις - Σεμινάρια Εμπειρογνωμόνων

α) από χώρες-μέλη της Δ.Σ.Ο

β) σε πανευρωπαϊκό ή και ευρύτερο επίπεδο.

2. Σεμινάρια

* για δασκάλους - καθηγητές θρησκευτικής αγωγής

- μόνο για Ορθόδοξους,

- διαφόρων χριστιανικών Ομολογιών,

- διαφόρων Θρησκειών, που εκπροσωπούνται στις χώρες της Δ.Σ.Ο,

* προοδευτικά για δασκάλους - καθηγητές και άλλων ειδικοτήτων.

3. Σεμινάρια με συγγραφείς βιβλίων Θρησκευτικής Αγωγής (για τον μαθητή και τον δάσκαλο).

4. Μετάφραση δοκιμασμένων βιβλίων Θρησκευτικής Αγωγής και αξιόλογων συναφών μελετών.

5. Συσκέψεις και Σεμινάρια για ειδικούς επί θεμάτων αιρέσεων.

6. Τρόποι συνεργασίας Εκκλησίας - Κράτους για τα ως άνω ζητήματα.

7. Ερευνητικό έργο και ανταλλαγές για τους παραπάνω κύκλους δραστηριοτήτων.

Προς τούτο συνιστάται να αξιοποιηθεί η προθυμία της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης να φιλοξενήσει το Κέντρον Παιδείας. Η Ακαδημία αναπτύσσει ήδη μιορφωτικές δραστηριότητες κυρίως στον ευρωπαϊκό και μεσογειακό χώρο, σε συνδυασμό και με το Ευρωμεσογειακό Κέντρο Νεότητας (Παράρτημα της ΟΑΚ), που διοργανώνει από ετών διαχριστιανικές συνάξεις και είναι ανοιχτό για διαθρησκειακό διάλογο σε θέματα αντιμετώπισης του εθνικισμού, του ρατσισμού, του αποκλεισμού κ.λ.π. και προάγει την αμοιβαία κατανόηση και συνεργασία.

* Την παρούσα διαικήρυξη θα κληθούν να υπογράψουν το 2006 οι Υπουργοί Παιδείας των χωρών εκείνων των οποίων τα κοινοβούλια μετέχουν στις δραστηριότητες της Δ.Σ.Ο

¹ Στην Δ.Σ.Ο (Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδόξιας) μετέχουν τα Κοινοβούλια των εξής είκοσι ευρωπαϊκών χωρών με ορθόδοξη παράδοση ή ικανό αριθμό Ορθοδόξων Χριστιανών: Αλβανία, Αρμενία, Βουλγαρία, Γεωργία, Ελλάδα, Εσθονία, Κύπρος, Καζακστάν, Λετονία, Λευκορωσία, Λιθουανία, Μολδαβία, Πολωνία, Ρουμανία, Ρωσική Ομοσπονδία, Σερβία και Μαυροβούνιο, Σλοβακία, Δημοκρατία της Τσεχίας, Ουκρανία και Φινλανδία καθώς και ομάδες βουλευτών από: Αυστραλία, Η.Π.Α., Ουγκάντα και την Παλαιστινιακή Αρχή.

² Η Δήλωση: Καθεστώς των εκκλησιών και μη-ομολογιακών οργανώσεων. Διαικήρυξη της Τελικής Πράξης:

Η Ένωση θα σεβαστεί και δεν θα επηρεάσει το καθεστώς του εθνικού νόμου για εκκλησίες και θρησκευτικές οργανώσεις ή κοινότητες στις χώρες- μέλη. Η Ένωση θα σεβαστεί ισάξια το καθεστώς των φιλοσοφικών και μη-ομολογιακών οργανώσεων.

³ Ψήφισμα γενικών αρχών για την προστασία της θρησκευτικής ελευθερίας και των παραδοσιακών θρησκευμάτων της επήσιας Γενικής Συνέλευσης της Δ.Σ.Ο., που συνήλθε στη Μόσχα τον Ιούνιο του 1999. Παράγραφος 3, υποπαράγραφοι α και β.

3. Για να προστατευθεί η ελευθερία για τη διατήρηση της ήδη υπάρχουσας θρησκευτικής πίστης, η Πολιτεία οφείλει:

α) να δυναμώσει τα μέτρα νομικής δομής προς τις παραδοσιακές τοπικές θρησκείες, όπως: Θρησκευτική παιδεία στα σχολεία, θρησκευτική προσέγγιση στις δημόσιες υπηρεσίες (όπως οι στρατιωτικοί iερείς, νοσοκομεία, σωφρονιστικά ιδρύματα) καθώς και παρουσία στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένης και της δημόσιας ραδιοφωνικής και τηλεοπτικής εκπομπής.

β) να εφαρμόσει διοικητικά ήδη υπάρχουσες νομικές δομές (όπως είναι η παιδεία και πληροφόρηση του κοινού).

D E C L A R A C I Ó N
DE LOS PRESIDENTES DE LOS COMITÉS PARLAMENTARIOS
DE EDUCACIÓN DE LOS PARLAMENTOS MIEMBROS DE LA
ASAMBLEA INTERPARLAMENTARIA DE LA ORTODOXIA
(Creta, Grecia, 9 - 12 de mayo de 2002)

Los Presidentes de los Comités Parlamentarios de Educación de los Parlamentos miembros de la Asamblea Interparlamentaria de la Ortodoxia (A.I.O)¹, en colaboración con la Academia Ortodoxa de Creta (A.O.C), institución de bien público, que tiene su referencia regular en la Sagrada Metrópoli de Kisamos y Selinos y se desempeña bajo la protección espiritual del Patriarcado Ecuménico, tras la invitación de la Secretaría Internacional de la A.I.O y teniendo en cuenta las conclusiones de la reunión de los expertos de los Ministerios de Educación de los países cuyos Parlamentos son miembros de la A.I.O, las presentaciones de oradores especializados en el tema de “La orientación general de la educación, los retos de la globalización y el papel de la educación religiosa”, en la reunión que se llevó a cabo en Creta (A.O.C, del 5 al 8 de noviembre de 1999), informaron unos a los otros sobre las políticas que se ejercen en sus países en relación con este tema vigente, intercambiaron sus opiniones sobre el mismo y

DECLARAN

- La orientación general de la educación expresa las características particulares de cada país y aspira a responder a las necesidades y prioridades especiales de la sociedad, a la que sirve.
- La educación tiene como objetivo ofrecerle a la persona joven herramientas y habilidades que lo harán capaz, por un lado, de crecer junto con el conjunto social familiar, nutrido con las raíces de las tradiciones comunes, con la herencia común de Europa y del mundo, desarrollando las oportunidades para elevarse personal y colectivamente y, por el otro, de participar libre y creativamente en el progreso del género humano, aceptar y aplicar principios y valores de fuerza universal.

- Para los países miembros de la A.I.O y sus ciudadanos, regidos por la cultura europea y la tradición europea de tantos años, la respuesta más dinámica y espiritual y la propuesta alternativa a los requerimientos de hoy y de mañana, la universalidad del Cristianismo y el carácter sagrado del valor humano, como se experimentan en la tradición ortodoxa, son cimientos fijos sobre los cuales debe construirse la futura senda de la Europa moderna. En esta universalidad se conserva tanto la unidad del género humano como la particularidad de cada pueblo. Características básicas de la persona humana es su singularidad, la inviolabilidad de su libertad, su elección crítica y libre, el respeto por lo diferente y, por lo tanto, la aceptación del otro, no únicamente en el sentido de la tolerancia sino en el sentido de avanzar juntos en un espíritu de reciprocidad, comprensión común y solidaridad. La conservación, familiarización y proyección de estos valores, principalmente a través de la educación, es obligación de nuestros países porque son el elemento indispensable sobre el cual debe basarse la integración europea.

- Este espíritu es todavía más necesario para aquellos países cuyo sistema educativo excluyó durante muchos años la educación religiosa y alentó principios de agnosticismo y ateísmo. La dedicación a la Educación y el aprovechamiento, en su espacio, de los elementos cristianos nobles que se conservan en la fe y la vida de la ortodoxia, pueden contribuir decididamente en la formación de ciudadanos de una moral libre y democrática, con respeto por el prójimo, sin distinciones ni exclusiones y con participación consciente en la promoción de la hermandad, la solidaridad y la paz entre todos los seres humanos.

- Una orientación tal de la Educación es totalmente contraria a las cada vez más intensas presiones de la llamada globalización, que utiliza mecanismos económicos y otros para coercer a las personas y los pueblos a que respondan a las exigencias del “mercado”, de manera tal de imponer cierta percepción de la vida y la convivencia de los seres humanos en base a sus reglas, por medio de un “nuevo orden de cosas” que sólo en apariencia es democrático y libre.

- Es evidente que el Estado democrático moderno facilita al mismo tiempo también a los alumnos heterodoxos o de otras religiones a que gocen libremente de sus derechos humanos y adquieran una educación de acuerdo a sus tradiciones religiosas familiares y compatible con los principios y valores indicados más arriba.

- Se considera también evidente que es derecho, pero también obligación del Estado de derecho democrático, la protección del ciudadano, y particularmente de los jóvenes, de personas o grupos que utilizan medios engañosos o violentos para ejercer proselitismo religioso, ideológico o de cualquier otro tipo, así como para imponer concepciones que están en conflicto con los principios y valores indicados más arriba, corroen el tejido social y producen fricciones familiares y trastornos sociales.

- En relación con lo anterior, la Declaración de la Unión Europea sobre las Iglesias y las Organizaciones no confesionales, incluida en el Acta Final del Tratado de Amsterdam², establece un régimen admitido por todos

- La conferencia considera que un factor contribuyente hacia esta dirección es la Resolución de la Asamblea general de la A.I.O en Moscú (20-25.6.1999). Más específicamente, es útil que los Principios generales 3a y 3β³, que se refieren a la educación religiosa, se apliquen a los alumnos que pertenecen a todas las comunidades religiosas reconocidas en cada país.

- Para lograr lo antes mencionado, se considera útil promover la cooperación de los Comités parlamentarios de educación de los Parlamentos participantes, en el marco y modelo de la Conferencia realizada, en correlación con las obligaciones y compromisos internacionales de los países participantes. La Asamblea Interparlamentaria de la Ortodoxia (A.I.O), está llamada a tomar iniciativas junto con los países participantes que desearían cooperar e intercambiar conocimientos y experiencias en este sector.
- En base a lo anterior se constata la necesidad de fundar, bajo responsabilidad de la A.I.O un

CENTRO ORTODOXO DE EDUCACIÓN

que se ocupará conjunta y sistemáticamente de temas como:

1. Conferencias - Seminarios de expertos
  - a) de países miembros de la A.I.O
  - b) a nivel paneuropeo o mundial
2. Seminarios
  - * para maestros y profesores de educación religiosa
  - únicamente para ortodoxos
  - para diversas confesiones cristianas
  - para diversas religiones que están representadas en los países de la A.I.O
  - * progresivamente para maestros y profesores de otras especialidades.
3. Seminarios con escritores de libros de educación religiosa (para el alumno y el maestro)
4. Traducción de libros consagrados de educación religiosa y otros destacados estudios afines.
5. Conferencias y seminarios para especialistas sobre temas de sectas
6. Formas de cooperación entre la iglesia y el estado para los temas indicados más arriba.
7. Trabajo de investigación e intercambios para los ciclos de actividades indicados más arriba.

Con este fin se recomienda tener en cuenta que la Academia Ortodoxa de Creta está dispuesta a hospedar el Centro de Educación. La Academia ya desarrolla actividades educativas, principalmente en el espacio europeo y mediterráneo, conjuntamente con el Centro Euromediterráneo de la Juventud (filial de la AOK), que organiza desde hace años reuniones entre cristianos y está abierto al diálogo entre las religiones sobre temas relacionados con el enfrentamiento del nacionalismo, el racismo, la exclusión, etc., y promueve la comprensión mutua y la cooperación.

* Se invitará a los Ministros de Educación de aquellos países cuyos parlamentos participan en las actividades de la A.I.O a firmar esta declaración en el año 2006.

---

¹ En la A.I.O (Asamblea Interparlamentaria de la Ortodoxia) participan los Parlamentos de los siguientes veinte países europeos de tradición ortodoxa o con un número suficiente de Cristianos Ortodoxos: Albania, Armenia, Bulgaria, Georgia, Grecia, Estonia, Chipre, Kazakstán, Letonia, Bielorrusia, Lituania, Moldavia, Polonia, Rumania, Federación Rusa, Serbia y Montenegro, Eslovaquia, República Checa, Ucrania y Finlandia, así como grupos de parlamentarios de Australia, EE.UU, Uganda y la Autoridad Palestina.

² La declaración: régimen de las iglesias y organizaciones no confesionales. Declaración del Acta Final:
La Unión respetará y no influirá en el régimen de la ley nacional para iglesias y organizaciones religiosas o comunidades de los países miembros. La Unión respetará igualmente el régimen de organizaciones filosóficas y no confesionales.

³ Adopción de principios generales para la protección de la libertad religiosa y las religiones tradicionales de la Asamblea General anual de la A.I.O, reunida en Moscú en junio de 1999. Párrafo 3, sub-párrafos α y β.

3. Para proteger la libertad de conservar la ya existente fe religiosa, el Estado debe:
a) reforzar las medidas de estructura legal hacia las religiones tradicionales locales, como; educación religiosa en las escuelas, enfoque religioso en los servicios públicos (como los sacerdotes militares, hospitalares, instituciones correccionales) así como presencia en los medios masivos de comunicación, incluida la radio y televisión públicas.

b) aplicar estructuras administrativas ya existentes (como es la educación y la información del público).

**D E C L A R A T I O N
DES PRESIDENTS DES COMITES PARLEMENTAIRES
D'EDUCATION DES PARLEMENTS MEMBRES DE
L'ASSEMBLEE INTERPARLEMENTAIRE ORTHODOXE
(Crète, Grèce, 9 – 12 Mai 2002)**

Les Présidents des Comités Parlementaires d'Education, membres de l'Assemblée Interparlementaire Orthodoxe (*AIO*)¹, en coopération avec l'Académie Orthodoxe de Crète (OAK), une fondation reconnue d'utilité publique se référant de point de vue canonique à la Métropole de Kissamos et Sélinos et agissant sous la protection spirituelle du Patriarcat Oecuménique, suite à l'invitation du Secrétariat International de l'*AIO* et ayant pris en considération les conclusions tirées lors de la réunion d'experts des Ministères d'Education des pays, dont les Parlements sont membres de l'*AIO*, ainsi que les interventions d'orateurs spécialisés sur le sujet « *L'orientation générale de l'Education, les défis de la mondialisation et le rôle de l'enseignement religieux* », lors de la rencontre qui a eu lieu en Crète (OAK, 5 – 8.11.1999), se sont informés sur la politique exercée par leurs pays concernant cette question actuelle, ont échangé des points de vues en l'espèce et

DECLARENT

- L'orientation générale de l'Education exprime les traits particuliers à chaque pays et cherche à satisfaire aux besoins et priorités spéciales à la société qu'elle sert.

- L'Education vise à armer le nouvel homme avec les ressources et les compétences qui lui permettront, d'un côté, de croître en conjonction avec son environnement social proche, puisant dans les racines des traditions communes et de l'héritage commun de l'Europe et de l'Oecuménie et mettant en valeur les possibilités positives pour la promotion individuelle et collective et, de l'autre côté, de participer de manière libre et créative au progrès général de l'humanité, d'absorber et d'appliquer les principes et valeurs de nature universelle.

- Pour les états-membres de l'AOI et leurs citoyens, régies par la culture Européenne et la longue tradition Européenne, la réponse la plus dynamique et spirituelle et la solution alternative aux exigences de nos jours et de l'avenir, le caractère Ecuménique du Christianisme et la sainteté de la valeur « homme », tels que vécus dans la tradition orthodoxe, constituent des fondations robustes sur lesquelles il faut bâtir l'évolution future de l'Europe contemporaine. Ce propre caractère Ecuménique assure autant l'unité de l'humanité que la particularité de chaque peuple. La nature unique, l'inviolabilité de la liberté, le jugement et le choix libre, le respect de la diversité et, par conséquence, l'acceptation des autres, non pas seulement en tant que tolérance mais plutôt en tant que coexistence inspirée par la complicité, l'entente réciproque et la solidarité constituent des caractéristiques fondamentales de l'être humain. La responsabilité pour leur mise en relief par nos états et la sauvegarde, la familiarisation et la mise en avant de ces principes, principalement par le biais de l'Education, revient à nos états, vu qu'ils constituent un élément indispensable sur qui l'intégration européenne doit se fonder.
- Cet esprit est même plus nécessaire chez les pays où le système éducatif rejettait pendant des longues années l'enseignement religieux et encourageait des principes d'agnosticisme et d'athéisme. L'engagement du système éducatif et la mise en valeur, dans son milieu, des éléments chrétiens originaires préservés dans la foi et la vie orthodoxe peuvent contribuer de façon déterminante à la formation de citoyens de convictions démocratiques libres, qui respectent tous leurs prochains sans discriminations ou exclusions et participent consciemment à la promotion de la fraternité, la solidarité et la paix pour toute l'humanité.
- Evidemment, une telle orientation de l'Education s'oppose aux pressions croissantes de la globalisation, qui se sert de mécanismes de nature financière et autre afin d'obliger les personnes et les peuples de satisfaire aux exigences du « marché », dans le but d'imposer une perception de la vie et de la coexistence des hommes basée sur ses propres règles, à travers un « nouvel ordre » qui n'est démocratique et libre qu'en apparence.
- Il va de soi que tout Etat démocratique moderne facilite également les élèves de confession ou de religion différentes, pour qu'ils puissent jouir de leurs droits de l'homme sans entraves et recevoir un enseignement, conforme à leurs propres traditions religieuses et compatible aux principes et valeurs susmentionnés.
- De plus, il est considéré évident que c'est le droit et la responsabilité de l'Etat de droit démocratique de protéger les citoyens et surtout les jeunes contre les personnes ou groupes de personnes, qui utilisent des moyens trompeurs ou violents afin de faire du prosélytisme religieux, idéologique ou autre et d'imposer des notions, qui vont à l'encontre des principes et des valeurs susmentionnés, minent le tissu social et provoquent des désaccords familiaux et des troubles sociaux.
- Dans ce cadre, la Déclaration de l'Union Européenne (UE) relative au statut des Eglises et des organisations non confessionnelles, incluse dans l'Acte Final du Traité d'Amsterdam², établit un régime acceptable à tous.

- La conférence estime que la Résolution de l'Assemblée Générale de l'AIO à Moscou (20-25.6.1999)³ a contribué dans cette direction. En particulier, les Principes Généraux 3a et 3b⁴, portant sur l'enseignement religieux, sont très utiles si ils sont appliqués aux élèves appartenant à toutes les communautés religieuses reconnues dans chaque pays.
- Pour atteindre les buts susmentionnés, nous estimons qu'il est fort utile de promouvoir davantage la coopération des Comités Parlementaires d'Education des Parlements membres dans le cadre et conformément au modèle de la Conférence tenue, ainsi que selon les responsabilités et les engagements internationaux des pays participants. De sa part, l'Assemblée Interparlementaire Orthodoxe (*AIO*) doit prendre des initiatives avec ceux parmi les pays participants qui souhaiteraient coopérer et échanger des connaissances et des expériences sur ce sujet.
- De conséquence, nous constatons le besoin de fonder, sous responsabilité de l'AIO, un

CENTRE ORTHODOXE D'EDUCATION

afin de pouvoir adresser systématiquement des questions telles :

1. Conférences – Congrès d'Experts

- a) des pays membres de l'AIO
- b) à niveau européen, voire plus élargi.

2. Stages

* pour des professeurs – enseignants de religion

- uniquement pour des chrétiens Orthodoxes,
  - des différentes confessions chrétiennes,
  - des différentes Religions, représentées aux pays de l'AIO
- * progressivement pour des professeurs – enseignants d'autres disciplines aussi.

3. Séminaires avec des écrivains de livres d'Enseignement Religieux (pour les élèves et les instituteurs).

4. Traduction de livres testés d'Enseignement Religieux et d'études relatives importantes.

5. Conférences et Séminaires d'experts aux questions des hérésies.

6. Modes de coopération entre l'Eglise et l'Etat sur les questions précédentes.

7. Recherche et échanges pour les cercles d'activités susmentionnés.

Dans ce but nous soutenons profiter de la volonté de l'Académie Orthodoxe de Crète d'héberger le Centre d'Education. Déjà l'Académie entreprend des activités d'enseignement principalement dans la région européenne et méditerranéenne, en combinaison avec le Centre de Jeunesse EuroMéditerranéen (agence de l'OAK), qui depuis des nombreuses années organise des conférences œcuméniques, est toujours ouvert au dialogue interreligieux sur des questions pertinentes à la lutte contre le nationalisme, le racisme, l'exclusion, etc., et promeut la compréhension réciproque et la coopération.

* En 2006 les Ministres d'Education des pays, dont les parlements participent aux activités de l'AIO seront appelés à signer la présente déclaration.

---

¹ L'AIO (Association Interparlementaire Orthodoxe) se compose des représentants des Assemblées Nationales des vingt six pays européens suivants, ayant une tradition orthodoxe ou un nombre suffisant de Chrétiens Orthodoxes : Albanie, Arménie, Biélorussie, Bulgarie, Chypre, Estonie, Fédération Russe, Finlande, Géorgie, Grèce, Kazakhstan, Lettonie, Lituanie, Moldavie, Pologne, République Tchèque, Roumanie, Serbie et Monténégro, Slovaquie et Ukraine ainsi que des groupes de parlementaires de : Australie, Etats-Unis, Uganda et les Autorités Palestiniennes.

² La Déclaration: Statut des églises et des organisations non confessionnelles. Déclaration de l'Acte Final : L'Union respectera et n'influencera pas le statut prévu par la législation nationale concernant les églises et les organisations ou communautés religieuses dans les états-membres. L'Union respectera également le statut des organisations philosophiques et non confessionnelles.

³ Résolution sur les principes généraux pour la protection de la liberté religieuse et des doctrines traditionnelles par l'Assemblée Générale de l'AIO, qui s'est réunie à Moscou en Juin 1999. Paragraphe 3, points a) et b).

⁴ Afin de protéger la liberté de maintenir la foi religieuse existante, l'Etat doit :
a) renforcer les mesures de nature légale pour les religions traditionnelles locales, telles : enseignement religieux aux écoles, approche religieuse aux services publics (par exemple, prêtres militaires, hôpitaux, le système pénitentiaire), ainsi que présence aux médias, y compris les émissions de radio et de télévision nationales.

b) appliquer au niveau administratif les structures légales déjà prévues (telles l'éducation et l'information du public).

**ERKLAERUNG
DER KULTUSAUSSCUSSVORSITZENDEN VON PARLAMENTEN,
WELCHE MITGLIEDER DER INTERPARLAMENTARISCHEN
VERSAMMLUNG DER ORTHODOXIE SIND
(Kreta, Griechenland, 9 – 12 Mai 2002)**

Die Vorsitzenden der Kultusasschuesse von Parlamenten, welche Mitglieder der Interparlamentarischen Versammlung der Orthodoxie (I.V.O.)¹ sind, in Zusammenarbeit mit der Orthodoxen Akademie von Kreta (OAK), einer der Heiligen Metropolis von Kissamos und Selinos direkt unterliegenden und unter dem geistigen Schutz des Oekumenischen Patriarchats stehenden gemeinnuetzigen Einrichtung, haben infolge einer Einladung seitens des Internationalen Sekretariats der I.V.O. und angesichts der Ergebnisse einer in Kreta (OAK, 5 - 8.11.1999) abgehaltenen Tagung von Experten der Kultusministerien von Staaten, deren Parlamente Mitglieder der I.V.O. sind, sowie der Referate von sachkundigen Vortragenden zum Thema "Allgemeine Bildungsorientierung, Herausforderungen der Globalisation und die Rolle der religioesen Erziehung", einander ueber die in ihren Laendern bezueglich dieser kritischen Frage angewandte Politik informiert, ihre diesbezueglichen Gedanken ausgetauscht, und

E R K L A E R E N

- Die allgemeine Orientierung der Erziehung drueckt die besonderen Merkmale jedes Landes aus und bezweckt den besonderen Beduerfnissen und Prioritaeten der von ihr bedienten Gesellschaft nachzukommen.
- Die Bildung beabsichtigt, die jungen Menschen mit solchen Qualifikationen und Fertigkeiten auszustatten, die ihnen die Faehigkeit verleihen, einerseits mit dem betreffenden sozialen Milieu mitzuwachsen, indem sie von den Wurzeln der gemeinsamen Traditionen, vom gemeinsamen Erbe Europas und der Welt ernaehrt werden, und von den positiven Gelegenheiten zum individuellen und kollektiven Fortschritt Gebrauch machen, andererseits am Gesamtfortschritt der Menschheit frei und schoepferisch teilzunehmen und die allgemein gueltigen Prinzipien und Werte auszuueben.

- Fuer die Mitgliedstaaten der I.V.O. und deren Einwohner, welche von der europaeischen Kultur und der jahrhundertelangen europaeischen Tradition, der hoechstdynamischen und spirituellen Antwort und alternativen Vorschlag auf die Anforderungen von heute und morgen geleitet werden, stellt der Oekumenismus des Christentums und die Heiligkeit des Wertes "Mensch" so wie diese in der orthodoxen Tradition erlebt werden, feste Fundamente zum Aufbau der kuenftigen Entwicklung des heutigen Europa dar. In diesem Oekumenismus wird sowohl die Einheit des menschlichen Geschlechts wie auch die Eigentuemlichkeit jedes Volkes bewahrt. Die Grundeigenschaften der menschlichen Person sind ihre Einmaligkeit, die Unverletzlichkeit ihrer Freiheit, ihr kritisches und uneingeschraenktes Wahlvermoegen, der Respekt der Verschiedenheit und somit die Akzeptanz des Anderen, nicht bloss im Sinne der Toleranz sondern im Geist des gemeinsamen Weges bei gegenseitiger Unterstuetzung, Hilfsbereitschaft und Solidaritaet. Das Hervorwerten durch unsere Staaten und vor allem die Bewahrung, Aneignung und das Hervorbringen dieser Werte durch die Erziehung ist eine Verpflichtung unserer Laender, denn es handelt sich um ein notwendiges Element zur Begruendung der europaeischen Integration.
- Dieser Geist ist noch unerlaesslicher fuer die Laender, deren Erziehungswesen viele jahrelang die religioese Erziehung ausschliess und die Prinzipien des Agnosticismus und der Gottlosigkeit foerderte. Die Anhaenglichkeit der Erziehung und die Verwertung in ihrem Raum der echten christlichen Elemente, welche im Glauben und im Leben der Orthodoxyie aufbewahrt sind, koennen entscheidend dazu beitragen, dass Buerger mit freier demokratischer Gesinnung, mit Respekt vor jedem Mitmenschen ohne jegliche Diskriminierung oder Ausschliessung aber mit bewusster Teilnahme am Vorantreiben der Verbruederung der ganzen Menschheit, der Solidaritaet und des Friedens aufgezogen werden.
- Eine solche Orientierung der Erziehung ist ganz und gar entgegengesetzt zu den immer staerker werdenden Pressionen der sogenannten Globalisierung, die finanzielle und sonstige Zwangsmechanismen benutzt um die Einzelnen und die Voelker dazu zu bringen, sich den Erfordernissen des "Marktes" anzupassen, damit eine bestimmte Auffassung des Lebens und Zusammenlebens der Menschen auf der Grundlage der eigenen Regeln durch eine nur anscheinend demokratische und freie "Neue Ordnung" entsteht.
- Es ist selbsrverstaendlich, dass der moderne demokratische Staat es auch den Studenten anderer Konfessionen oder gar anderer Religionen erleichtert, sich unbehindert ihrer Menschenrechte zu erfreuen und eine zu den eigenen religioesen Traditionen passende und mit den obengenannten Prinzipien und Werten vereinbare Erziehung zu erhalten.
- Selbstverstaendlich ist auch das Recht aber auch die Pflicht des demokratischen Staates, die Buerger und insbesondere die jungen Menschen vor Individuen oder Gruppen zu schuetzen, welche betruegerische oder gewaltige Mittel anwenden zur religioesen, ideologischen oder sonstigen Bekehrung oder Auferlegung von Auffassungen, die zu den obengenannten Prinzipien und Werten im Widerspruch stehen, das soziale Gewebe zerfressen und Familien- oder soziale Reibungen hervorrufen.

- In Zusammenhang mit den obigen Aeusserungen, fuehrt die Erklaerung der Kirchen und der Nichtkonfessionellen Organisationen enthalten im Schlussakt des Amsterdamer Abkommens² ein fuer alle annehmbares Regime ein:
- Diese Versammlung schaetzt, dass die in Moskau (20-25.6.1999) gefasste Resolution der Generalversammlung der I.V.O. foerderlich in dieser Richtung ist. Insbesondere waere es nuetzlich die Allgemeinen Grundlagen Nr. 3a und 3b³, die sich auf die religioese Erziehung beziehen, fuer die in jedem Lande allen anerkannten religioesem Gemeinden angehoerenden Schueler anzuwenden.
- Um die genannten Ziele zu verwirklichen, betrachten wir die weitere Foerderung der Zusammenarbeit der Parlamentarischen Kultusausschuesse unserer Parlamente im Rahmen und nach dem Modell der jetzigen Versammlung in Verbindung mit den internationalen Verpflichtungen und Bindungen unserer Laender als zweckdienlich. Die Interparlamentarische Versammlung der Orthodoxie (I.V.O.) wird ihrerseits ersucht, im Einvernehmen mit den Laendern, welche eine Zusammenarbeit und Austausch von Kenntnissen und Erfahrungen in diesem Bereich wuenschen, diesbezuegliche Initiativen zu ergreifen.
- Aufgrund dessen wird festgestellt, dass es noetig ist, unter Verantwortung der I.V.O., ein

INTERORTHODOXES ERZIEHUNGSZENTRUM

zu errichten zur gemeinsamen systematischen Betreuung von Fragen wie:

1. Tagungen – Expertenseminare

- a) aus I.V.O. Mitgliedsstaaten
- b) auf gesamteuropaeischer oder auch weiterer Ebene .

2. Seminare

* fuer Lehrer – Professoren im Fach Religioese Erziehung

- **nur fuer orthodoxe,**
- fuer verschiedene christliche Konfessionen,
- fuer verschiedene in den I.V.O. Laendern vertretene Religionen,
- * allmaehlich fuer Lehrer – Professoren in anderen Faechern.

3. Seminare mit Verfassern von Buechern zur religioesen Erziehung (fuer Schueler und Lehrer) .

4. Uebersetzung von bewaehrten Buechern zur religioesen Erziehung und wertvollen verwandten Studien.

5. Tagungen und Seminare fuer Haeresien-Experte.

6. Moeglichkeiten der Zusammenarbeit zwischen Kirche und Staat auf den obenerwahnten Gebieten.

7. Forschungsarbeit und Austausch auf den obenerwahnten Taetigkeitsgebieten.

Zu diesem Zweck wird empfohlen von der Bereitschaft der Orthodoxen Akademie von Kreta das Erziehungszentrum zu beherbergen Gebrauch zu machen. Die Akademie ist bereits auf dem Gebiet der Erziehung taetig, besonders im europaeischen und Mittelmeerraum in Verbindung mit dem Euromediterranean Youth Centre (einem Zweig von OAK), das schon seit Jahren interchristliche Versammlungen veranstaltet und zum interreligioes Dialog in Sachen der Bekämpfung von Nationalismus, Razismus, Exklusion usw. offen ist und gegenseitiges Verstaendnis und Zusammenarbeit vorantreibt.

* Die Kultusminister der Laender deren Parlamente an den Taetigkeiten der I.V.O. teilnehmen werden 2006 aufgerufen werden, diese Erklaerung zu unterzeichnen.

---

¹ An der I.V.O. (Interparlamentarische Versammlung der Orthodoxie) nehmen die Parlamente der folgenden zwanzig europaeischen Laender von orthodoxer Tradition oder mit einer bedeutenden Anzahl von Orthodoxen Christen teil: Albanien, Armenien, Bulgarien, Georgien, Griechenland, Estland, Zypern, Kasachstan, Lettland, Belorussland, Litauen, Moldavien, Poland, Rumaenien, Russische Foederation, Serbien und Montenegro, Slowakei, Tschechische Republik, Ukraine, Finnland sowie Gruppen von Parlamentabgeordneten aus Australien, den Vereinigten Staaten, Uganda und der Palaestinensischen Behoerde.

² Die Erklaerung "Regime der Kirchen und der Nicht-konfessionellen Organisationen. Erklaerung im Schlussakt:

Die Union wird das Regime des nationalen Gesetzes ueber Kirchen und religioese Organisationen oder Gemeinden in den Mitgliedsstaaten respektieren und nicht beeinflussen. Die Union wird gleichwertig das Regime der philosophischen und nicht-konfessionellen Organisationen respektieren

³ Resolution ueber die allgemeinen Prinzipien des Schutzes der religioesen Freiheit und der herkoemmlichen Religionen der Jahressgeneralversammlung der I.V.O., die im Juni 1999 in Moskau abgehalten wurde. Absatz 3, sub-Absaetze a und b.

3.Um die Freiheit zur Bewahrung des schon bestehenden religioesen Glaubens muss der Staat:

a) die Mittel der Rechtsstruktur der herkoemlichen lokalen Religionen, wie religioese Erziehung in den Schulen, einen religioesen Annaeherungsversuch in oeffentlichen Dienststellen (Militaerpriester, Krankenhaeuser, Strafanstalten) sowie eine Praesenz in den Medien inkl. oeffentliche Radio- und Fernsehenprogramme.

**The International Secretariat
of the Interparliamentary Assembly on Orthodoxy
11 Vas. Sofias Ave., 10671 Athens - GR
Tel. +30210 36.92.189/36.92.147
Fax: +30210 36.92.190/36.92.477
website: <http://www.eiao.org>
e-mail: info@eiao.org**